

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_198461

UNIVERSAL
LIBRARY

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

ಪ್ರಚಾರಪುಸ್ತಕಸಾಲೆ — ೧೪

ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿ

ಎಸ್. ಗೋವಾಲಸ್ವಾಮಿ, ಎಂ.ಎ.

ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಚಾರ್ಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರೆಸ್

ಮೈಸೂರು

೧೯೪೦

ಶ್ರೀ ಮಂಜುಪುಟ್ಟ — ಸೊಪಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ, ೨೦೦೫ ಪ್ರತಿಗಳು
೬-೫-೧೯೪೦

ಮುನ್ನುಡಿ

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಚಾನ್ಸಲರವರಾದ ಆಳುವ
ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮೊದಲನೆಯ ಸೆನೆಟ್ ಸಭೆಯ ಪ್ರಾರಂಭೋ
ತ್ಸವದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ, ಪುನಃ ಮೊದಲನೆಯ ಕಾನ್ವೆಂಷನ್
ಮಹೋತ್ಸವದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸಾಲಿಗೆ
ಹಲವು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ
ವಾದವು ಇವರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಸ್ತೋತ್ರಗಳ
ವ್ರಕಟೆನೆ, ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು
ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರಾದವರ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳು. ಯಾರು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ
ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಶಿಕ್ಷಣಶಿಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಕೂಡಲು
ಶಕ್ತರಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದು, ಅಲ್ಲದ
ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಈ ಎರಡು ಹಿರಿಯ ವೆಟ್ಟಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ದೂರಕುವ
ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಾನುಕೂಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆದಿಲ್ಲದ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ದೂರವ್ಯವಹಾರ
ಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ನರ್ಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು
ಹರಡುವುದು

ಈ ಇನ್ನೆತ್ತಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು
ಈ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮುಂದೆ ತನ್ನದ ಸಿಲ್ಲಿಸಿ
ಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಕಾರ್ಯವು ಕಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ
ದಳಗಳನ್ನೂ ಕಾನ್ವೆಂಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಆಚ್ಛ
ಹಾಕಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಿಚ್ಚಾನ ನಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ
ಕೆಲವು ಲಘು ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೊರತಂದಿದೆ. ಪ್ರಚಾರೋಪನ್ಯಾಸ
ಸಮಿತಿಯವರು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳ ಅನೇಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ
ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಫಲದಾಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬೆಳೆದು
ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಿಷಯ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದರಂತೆ ಬಿಡಿ ಉಪನ್ಯಾಸ

ವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಸಂಘದ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಮ್ಮಾಹಗಳೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಇಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಒಂದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಐದಾರು ದಿನ ಭಾಷಣ ಕಾವ್ಯವಾಚನ ಸಂಗೀತಾದಿಗಳು ಜರುಗುತ್ತವೆ, ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮಾಜ ವಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತವೆ ಈ ಸಮ್ಮಾಹಗಳು ನೆರವೇರಿದ ಮೊದ್ಲ ಬಳ್ಳಾರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಕೋಲಾರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಅವಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಳ ಮನ್ನಣೆ ದೊರಕಿದೆ

ಈಗ ಅತಿ ಹೊಸದಾದ ಏರ್ಪಾಡಾವುಂದೆಂದರೆ ಒಂದೆರಡು ಊರುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲ ಹಲವು ಬಾರಿ ಹೋಗಿ, ಕಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದನ್ನೂ ಕುರಿತು ಸಾಲ್ಕಾರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಯೋಜನೆ ಆದರಿದ ಅ ಊರುಗಳ ಜನರಿಗೆ ಅನಲ್ಪಕಾಲ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಜ್ಞಾನಬೋಧ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕೇಳಿ ಉಪಯೋಗ ವಡೆದ ಸಚಿಕರ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಆಚೆಗೂ ಕೂಡ ಈ ಭಾಷಣಮಾಲೆಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಹರಡಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಚಿಕ್ಕ ಹೂತ್ತಿಗೆಗಳಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ

ನಮ್ಮ ಘನ ಪ್ರಭುಗಳವರು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರವ್ವ ಸುಲಭ ಸಮಂಜಸ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಟನೆ, ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಜಗಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಸಾರ ಆ ಎರಡು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂಬುದೇ ಹೀಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಲಘು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದವರ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಹೆಬ್ಬಯಕೆ

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು, }
೨೯—೫—೧೯೩೯

ಎನ್. ಎಸ್. ಸುಬ್ಬರಾವ್.

ಬಿನ್ನಹ

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಸಿಲಯದ ಆಧ್ಯಾಪಕ ಸಂಘದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲೆ
ನಾನು ಶಿವಮೊಗ್ಗಿಯಲ್ಲೂ ಕೋಲಾರದಲ್ಲೂ ಕೊಟ್ಟ
ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬರದ ಲೇಖನವಿದು ಇದರ
ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ನನ್ನೊಡನೆ ಓದಿ ನನಗೆ ಸಲಹೆಗ-ಸ್ನತ್ತ
ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ನನ್ನ ಜತೆಕೆಲಸದವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್
ಜಿ ಎನ್ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಎಂ ಎ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹ
ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಾಗಿವೆ

ಬೆಂಗಳೂರು,
25 ನೆಯ ಮಾರ್ಚಿ 1940. }

ಎಸ್ ಜಿ

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

೧	ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ	೧
೨	ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವರಿಸ್ತಿತಿ	೧೦
೩	ವರಿಹಾರ ನಾಥನಗಳು	೨೩
೪	ಏಳಿಗೆಯ ಮಾರ್ಗ	೩೩
೫	ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕುರುಹುಗಳು	೪೪
೬	ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಗತಿ	೫೪
೭	ಉಪಸಂಹಾರ	೬೨

ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿ

೧. ಆರ್ಥಿಕಜೀವನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ನಮ್ಮ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಧಿಕವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯ ಬೇಡವಾದರೂ ಸುಖಮಯವಾದ ಬಾಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಂಪತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕೂರತೆ ಇಲ್ಲದ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಉಪನತ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ ವೇದನಾಗಳಿ, ಜೀವನದ ಧೈಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇಕ್ಷೆಯಾಗಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾಗಿದ್ದರೆ ಬುದ್ಧಿ ಚುರುಕಾಗಿರುವುದು, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಧನವಿದ್ದರೆ ಜೀವನದ ನಾನಾ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಸುಸುರುಪು ಹುಟ್ಟಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದು ಕಾಮವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಧರ್ಮವನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೂ ಅವರಡರ ಅಸ್ತಿಭಾರವಾಗಿ ಆರ್ಥವಿದ್ದೇ ಇರಬೇಕು ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ ಬೇಕಾಗಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನ ಬೇಕಾಗಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ಬೇಕಾಗಲಿ, ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತ

ನಮ್ಮ ನಾಗರಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಅತಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಸಂಬಂಧವಿದೆ, ಒಂದು ಬೆಳೆದ ಹೊರತು ಇನ್ನೊಂದು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಜೀವನ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕಜೀವನವೂ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು, ಜನರ ವರಸ್ಪರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುವುವು ಜೀವನ ಸರಳವಾಗಿದ್ದಾಗ ಅರ್ಥಾರ್ಜನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದುವು ಅನಾಗರಿಕ ದಶೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನಿಗೆ ಹಸಿ

ಯಾದ ಆಹಾರ, ಹಿತವಾದ ಉಡುಪು, ಮತ್ತೂ ವೃತ್ತಾಂತವು ವಸ್ತು ವಸತಿ, ಇದ್ದರೆ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕಾದುದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವಡೆಯಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಸಬಿನ ಜನರೂ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜನರೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಕುಟುಂಬಗಳೂ ಗುಂಪುಗಳೂ ಬೆಳೆದ ಹಾಗಲ್ಲಾ ವರಿಸ್ತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕ್ರಮೇಣ ಹಲವು ಸಂಸಾರಗಳು ವರಸ್ಪರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ರೂಢಿಗೆ ಬಂತು ಇನ್ನೂ ಕೂಂಚ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಜೀವನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ರಕ್ಷಣಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೂ ಸೇರಿ ಸಹಕರಿಸಿ ಜೀವಿಸುವಂತಾಯಿತು ಹೀಗೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ವರಸ್ಪರಾವಲಂಬನೆ ಬೆಳೆದು ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಒಳ್ಳೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈಶಾಲ್ಯವನ್ನು ವಡೆದಿದೆ

ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದುದು ಈಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನವು ಆಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಆವರಣದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ನುಕೂಲವಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟು ಒಳದೇಶದ ರಚನಾವಿಧಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವುದೇ ಜನರ ಮುಖ್ಯ ಧೈಯವಾಗಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಮುಖ್ಯ ಕಸಬು ವ್ಯವಸಾಯ ಅಲ್ಲಲ್ಲ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೆಲಸಗಾರರ ಮನೆಗಳಲ್ಲೇ ಕೈಕೆಲಸಗಳಾಗಿ ನಡೆಯು

ತಿದ್ದುವು ಮತ್ತು ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದ ಅವರೇ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಮುಖ್ಯ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳೆಂದರೆ ನೂಲುವುದು ಮತ್ತು ನೇಯುವುದು ಇವೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಉಪಕರಣಗಳಾಗಿದ್ದವು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳಗಾರರು ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಕಸಬನ್ನಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಹತ್ತಾರು ಕಲಸಗಾರರನ್ನು ತಮ್ಮ ಹತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ನದ್ದು ಕಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಕೃಗಾರಿಕೆಯ ಕಲಸವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಲಸಗಾರರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಈ ಅರ್ಥಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಇತ್ತು. ಆತಂಕವಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಗ್ರಾಮಜೀವನದ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸನಿಯುತ್ತಿದ್ದರು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹವಣಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಕಜೀವನದ ಆನಂದವನ್ನು ಆಗಿನ ಜನರು ಹೊಂದಿದ್ದರೆನ್ನಬಹುದು.

ವ್ಯಾಪಾರ ಈಗಿನಷ್ಟು ಹರಡಿರಲಿಲ್ಲ ದೇಶದ ಒಳಗೇ ಒಂದು ಭಾಗದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಮಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಕಡೆಯಿಂದ ಅವು ಅಭಾವವಾದ ಅಥವಾ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆಯ ವರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರವು ಇತ್ತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅಥವಾ ತಯಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವರದೇಶಗಳಿಂದ ತರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಈ ಆಮದುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ದೇಶದ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ವಸ್ತುಗಳು ರಫ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು ವಾಹನಗಳ ಓಡಾಟ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿತ್ತು ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ

ಕುದುರಗಾಡಿಗಳು ಕೂಡ ಗಂಟಗೆ ಹತ್ತುಮೈಲಿಗಳಿಗಿಂತ ಜೋರಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹು ಕೇಡಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಬಹು ದುಸ್ತರವಾಗಿತ್ತು ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ಹಡಗುಗಳು ಗಾಳಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು ಜನಗಳ ಓಡಾಟವೆಲ್ಲ ಐವತ್ತು ಅರುವತ್ತು ಮೈಲಿಗಳ ಅವರಣ ದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೂರ ಪ್ರಯಾಣವು ಬಹಳ ಅವರೂಪವಾಗಿತ್ತು, ದೇಶದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಭಾಗಗಳ ಜನರು ಸಂಧಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿತ್ತು

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಿಂದೀಚೆಗೆ ಹಲವು ದೇಶಗಳ ಆರ್ಥಿಕಜೀವನವು ಕ್ರಾಂತಿರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಂ ವರ್ತನೆಯಾಗಿದ ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಆರಂಭವಾದುದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಬಹು ವೇಗವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿತು, ಇನ್ನು ಹಬ್ಬುತ್ತಿದೆ ಈ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಒಳಗಾದ ದೇಶಗಳೆಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನವು ಗುರುತಿಸ ಲಾಗದಷ್ಟು ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಇದರ ಪ್ರಭಾವ ಪ್ರಸರಿಸಿ ಜನಜೀವನದ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಬಹುವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದುತ್ತಲಿವೆ

ಮೊದಮೊದಲು, ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಹರಿಯುವ ನೀರು—ಇವುಗಳ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಯಂತ್ರಗಳು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಬೆ, ಪೆಟ್ರೋಲ್, ವಿದ್ಯುತ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವಿಧ ಶಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅತಿಶಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿವೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲೇ ಸುಲ ಭೋಷಕರಣಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೈಕೆಲಸ ಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ

ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಂದ ನಡೆಯಲಾರಂಭವಾದುವು ಕಬ್ಬಿ
ಣದ ಯಂತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದುವು ವಿಜ್ಞಾನದ
ಸಹಾಯದಿಂದ ಚಿತ್ರನಿಚಿತ್ರವಾದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಯುಕ್ತಿಗಳೂ
ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳೂ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದುವು ವದಾರ್ಥಗಳ
ತಯಾರಿಕೆಯ ರೀತಿಯೇ ಬದಲಾಯಿಸಿತು ಯಂತ್ರಗಳ
ಉಪಯೋಗದಿಂದ ದೇಹಬಲಕ್ಕೂ ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಗೂ
ಇಷ್ಟ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕಡಮೆಯಾಯಿತು, ಗಂಡಾಳುಗಳಿಗೆ ಬದ
ಲಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕಡಮೆ ದರದ ಕೂಲಿಗೆ
ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಜರುಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.
ತಯಾರಿಕೆಯ ಕಾಲವ್ಯವಾಣವು ಕಡಮೆಯಾದುದರಿಂದ
ಸಾಮಾನುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಎರಡರಷ್ಟು
ಮೂರರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ,
ಯಂತ್ರಗಳ ಜೋಡಣೆಗೆ, ರಸ್ತೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ
ಬೇಕಾದ ಕಚ್ಚೆಮಾಲು ಶೇಖರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ನೌಕರರ ಸಂಬಳದ
ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರ ಕೂಲಿಯ ಒಟವಾದೆಗೆ-ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ
ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಡವಾಳ ಬೇಕಾಯಿತು ಅದರಿಂದ ಬಂಡವಾಳ
ಗಾರರ ವ್ಯಾಬಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿತು ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸುಲಭ
ವಾಗಿ ಶೇಖರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಿಯಮಿತ ಜವಾ
ಬ್ದಾರಿಯ ಕಂಪನಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡುವು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ
ಕಚ್ಚುಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಒದಗಿ
ಸುವುದಕ್ಕೂ ಏಕಸ್ವಕಾರವಾಗಿ ತಯಾರಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು
ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಬಿಕ್ಕರಿಗಾಗಿ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ರೈಲ್ವೆಗಳು,
ಹಡಗುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಯಾನವಾದನಗಳು ಉತ್ತಮಗೊಂ
ಡುವು ದೇಶದ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ವ್ಯಾಪಾರವು ಸುಲಭವಾಗಿ
ಸಾಗಲು ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲಗಳೇರ್ಪಟ್ಟುವು ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ

ಸರ್ಕಾರದ ತಾಟಸ್ಥ್ಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬಂಡಸಾಳಗಾರರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಬಹಳ ಹುರುಪಿನಿಂದಲೂ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದಲೂ ಕಲಸ ನಡೆಸಿ, ಆಗಾಧವಾಗಿ ಆರ್ಥಾರ್ಜನೆಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವುಂಟಾಯಿತು

ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗದ ಜನರು ವರಸ್ಪರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಯಿತು ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಂಧವ್ಯ ಮೊಳೆಯಿತು ಒಂದುೊಂದು ದೇಶವೂ ಒಂದುೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ಕಲಸಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ವರಸ್ಪರ ನೌಹಾರ್ದದಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗ ಬರಲು ಮಾರ್ಗವಾಯಿತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳು ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಪಂಚದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ವಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಲು, ಬೆಣ್ಣೆ, ಕೋಳಿಯಮೊಟ್ಟೆ, ಮಾಂಸ, ಹಣ್ಣು ಹಂಸಲುಗಳು, ಕಾಯಿಪಲ್ಯಗಳು, ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲವೂ ವರದೇಶದಿಂದ ಒದಗುವುವು ಇವಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಉಣ್ಣೆ ಬಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತಾಗುವುವು ಇದೆಲ್ಲವೂ ನಮಗೆ ಬಹಳ ತೊಡಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅವನ್ನು ವಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದವರು ಬಹಳ ಸಲೀಸಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು ಇದಕ್ಕೆ ಇವರ ಯಾನೆ ವಾಹನಗಳ ಮತ್ತು ವಹಿವಾಟುಗಳ (Communication)

ಸುಖಾನಂದ, ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ರಚನಾವಿಧಾನಗಳು ಸ್ವಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಬಲವಾದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ-ಇವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣಗಳು. ಪ್ರವಂಚದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳು ಸೂಕರಿಸಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಟ್ಟಿಬಿಡುವ ಕಲನ ಮಾಡುವ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ವಿಸ್ಮಯಗೊಳಿಸುವಷ್ಟು ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುವಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಮೃಲಿಗಳಾಚೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಗೀತ, ಭಾಷಣಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಘಿಕ ವಿವರಗಳು- ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಕಾರವಾಣಿಯ (ರೇಡಿಯೋ) ಮೂಲಕ ಕೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಧೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲೆಂದಲೇ ನೋಡಲಾಗುವಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳೇರ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ದೇಶಾಂತರದಲ್ಲಿರುವವರೊಂದಿಗೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮೂಲಕ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ದೂರವೆಂಬುದು ನಶಿಸಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕುದುರೆಯ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗೆ ಹತ್ತು ಮೈಲಿಯಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು, ಹಬೆ, ಟೆಲಿಫೋನ್, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ-ಇವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಧೃಶ್ಯನಲ್ಲಿ, ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟಿಗೆ ಐವತ್ತರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇನ್ನಾರು ಮೈಲಿಗಳ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನವು ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಜರುಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬೆಳೆಗಳು ಪ್ರವಂಚದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿವೆ. ಪರದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಹರಡಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೈಕಸಬುಗಳನ್ನು ಮೂಲೆಗೊತ್ತುತ್ತಿವೆ. ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಐಕಮತ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ

ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದಾದ ಸರಿಣಾಮವು ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸುವುದು ಅಮೇರಿಕಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಹತ್ತಿಯ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಆಧವಾ ಇಳಿದರೆ ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಪ್ರಪಂಚದ ಹತ್ತಿಯ ಪೇಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಉಬ್ಬರವಿಳಿತಗಳಿಂದಾದ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತನಿಗೂ ತಟ್ಟುವವು ಮೈಸೂರಿನ ಕೃಷಿಯ ಧಾರಣೆ ಬ್ರಜಲ್ ದೇಶದ ಕಾಫಿಬೆಳೆಯ ಧಾರಣೆಯನ್ನನುಸರಿಸುವವುದು ಅಧವಾ ಇಳಿಯುವುದು ಭಾರತೀಯರ ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು (Purchasing Power) ಉತ್ತಮ ವಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವವು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಜೊಂಬಾಯಿನ ಪೇಟೆಯ ಧಾರಣೆಪಾಸಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವವು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ವರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿವೆ.

ಏಜ್ಞಾನವು ವಿರೇಷವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದರಿಂದ ಇಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಹುಟ್ಟಿ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ತಲೆಕೆಳಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ಇತರ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವೇನು? ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಗತಿಯೇನು?—ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಡುವುದು ಸಹಜ. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋರಾಟಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳೇ ಮೂಲ ಮುಂದುವರಿದಿರುವ ಜನಾಂಗಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಲವಡಿಸಿ

ಕೊಂಡಿರುವುದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತರ ಅಧೀನ ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗುಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಮೇಲ್ಮೈಗಾಗಿ ವರದೇಶಗಳ ಆಕ್ರಮಣವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಇಟಲಿ, ಜರ್ವಾ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿ ದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಬಲಹೀನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಭರತಖಂಡವು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ದಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲಹೀನತೆಯೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯಕಾರಣ ಇದು ಉತ್ತಮವಾದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದಾಸ್ಯ ನೀಗುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ ಸ್ವನಾಮಧ್ಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ನಾವು ರಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಯಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇತರರು ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಕೈಲಾಗದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರಬೇಕುಗುವುದು ಇತರರ ದಾಂದಲೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ನಮಗೆ ಚೈತನ್ಯ ಹುಟ್ಟಿಸುವಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾನಾಮಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರಕುವಂತಾಗಬೇಕು ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂವತ್ತು ಎಷ್ಟಿರುವುದು, ಇತರ ದೇಶಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗ ಯಾವ ಸ್ಥಾನ ದೊರಕುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡರೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಉಪಾಪೋದಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿಸಿ ವಿಷಯಾಧಾರದಮೇಲೆ ವಿಚಾರವಾಡುವುದೇ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಶಾಶ್ವತತತ್ವವೆ

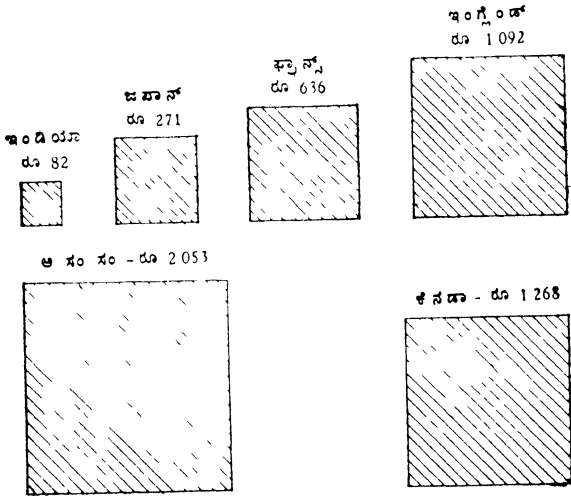
೨. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಭಾರತೀಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದರ ರೀತಿಯು ಕೇವಲ ರೋಚನೀಯವಾಗಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ದೇಶದ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸರಿತೆಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಆ ದೇಶದ ಸರಾಸರಿ ತಲವರಮಾನವನ್ನು ಇತರ ದೇಶದವರ ತಲವರಮಾನದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ

ಪ್ರತಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ.¹

ಭರತಖಂಡ	82 ರೂಪಾಯಿಗಳು
ಜಪಾನ್	271 ,,
ಫ್ರಾನ್ಸ್	636 ರೂಪಾಯಿಗಳು
ಇಂಗ್ಲೆಂಡು	1,092 ,,
ಕೆನಡಾ	1,268 ,,
ಅ.ಸಂ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು	2,053 ,,

¹ Planned Economy for India by Sir M Visveswaraya P 27. ರೂಪಾಯಿನ ಬೆಲೆ ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಧರಾದ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವರಮಾನವು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಎರಡುಭಾಗ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ರೂ. 55 ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು

೧. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ತಲೆವರಮಾನ

ಭಾರತೀಯರ ವರಮಾನವು ಕೇವಲ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಇದರಿಂದ ವಿದಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯರ ವರಮಾನದ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಮಾಡಿದವರು ಸುಸ್ರಸಿದ್ದ ದೇಶಭಕ್ತರಾದ ದಾಧಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ ಅವರು 1870 ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾರತೀಯರ ವರಮಾನವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ತಲೆಯಿಂದಕ್ಕೆ ಇನ್ನತ್ತರೂವಾಯಿಗಳೆಂದು ಗಣನೆಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಅರ್ಧಶಾಸ್ತ್ರವಂಡಿತರು ವರಮಾನದ ಅಂದಾಜನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರುವರು. ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಅಂದಾಜಿನ ಮೇರೆ ಆದು ಎಂಬತ್ತೆರಡುರೂಪಾಯಿಗಳು. ಫಿಂಥ್ಲೀ ಪಿರಾಸ್

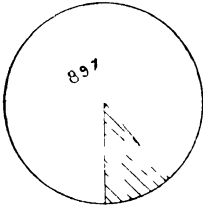

ಎಂಬ ಆರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವೆಂದಿತ್ತರು ಭಾರತೀಯರ ವರಮಾನ ನೂರು ಹದಿನಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು ಜೊಂಬಾ ಯಿನ ಸಹೂ ಮತ್ತು ಬಾಂಬೆಟ್ವಾ ಎಂಬ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ವೆಂಡಿತರ ಗಣನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ವರಮಾನವು ಎಷ್ಟುತುನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಡಾ|| ರೆಂಪ್ ಎಂಬವರು ಅದು ಅರುವತ್ತೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಈಚೆಗೆ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿರುವರು ಈ ಗಣನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತೀಯರದು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಕೀಳು ವರಮಾನ ವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದು ನಮ್ಮ ವರಮಾನವು ಅಮೆರಿಕಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ವರಮಾನದ ಇನ್ನೆತ್ತೈ ದನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟೂ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ವರಮಾನದ ಹದಿನೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟೂ, ಜಪಾನಿನ ವರಮಾನದ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟೂ ಇರುವುದು

ನಮ್ಮ ವರಮಾನ ಇಷ್ಟು ಹೀನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಜೀವನಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು ನಮ್ಮದು ಹಳ್ಳಿಗಳ ದೇಶ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಏಳುಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೇ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುವುದು ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಜೀವ ನಾಥಾರವಾಗಿರತಕ್ಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ನಟ್ಟಣವಾ ಸಿಗಳಾದರೂ ಅದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸು ವುದು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿವರಣೆಯಿಂದ² ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಜಿಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ

² ಅದೇ ಪುಸ್ತಕ, ಪುಟ 15

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣವಾಸದ ದಂಚಿಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು.

ಇಂಡಿಯಾ
35 2 ಕೋಟಿ
ಹಳಿ — 89%
ಪಟ್ಟಣ — 11%

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್
4 5 ಕೋಟಿ
ಹಳಿ — 20%
ಪಟ್ಟಣ — 80%

ಅಮೆರಿಕದ
ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು
12 2 ಕೋಟಿ
ಹಳಿ — 44%
ಪಟ್ಟಣ — 56%

ಫ್ರಾನ್ಸ್
4 1 ಕೋಟಿ
ಹಳಿ — 50%
ಪಟ್ಟಣ — 50%

ಜಪಾನ್
6 4 ಕೋಟಿ
ಹಳಿ — 44%
ಪಟ್ಟಣ — 56%

ಕೆನಡಾ
1 ಕೋಟಿ
ಹಳಿ — 46%
ಪಟ್ಟಣ — 54%

ಹಳಿ

ಪಟ್ಟಣ

೨. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಳಿಗಳ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣ.

ದೇಶಗಳು	ಸಿಸ್ಟೀರ್ನ್ ಲಕ್ಷ ಆದರ ವ್ಯಯಗಳು	ಒಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ (ಕೋಟಿ)	ಹಳ್ಳಿಯ ನಿವಾ ಸಿಗಳು (ಶೇಕಡ)	ವಹಿಣಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡು ವವರು (ಶೇಕಡ)
ಭರತಖಂಡ	18.09	35.2	89	11
ಅ. ಸಂ. ಸಂ.	35.55	2.2	44	56
ಜಪಾನ್	1.47	6.4	44	56
ಇಂಗ್ಲೆಂಡು	0.89	4.5	20	80
ಫ್ರಾನ್ಸ್	2.12	4.1	50	50
ಕೆನಡಾ	35.16	1.0	46	54

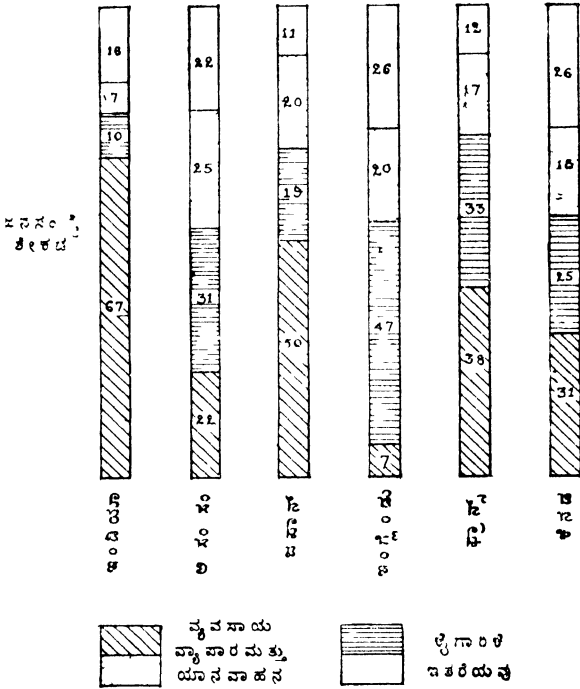
ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಜೀವಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾಧಿಕವಾಗಿರುವುದು ಇದು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ¹ ವಿವಿಧ ಕಸಬುಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ತಾರತಮ್ಯ ಸಿಟ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು

ಕಸಬುಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

(ಒಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡ)

ದೇಶಗಳು	ವ್ಯವಸಾಯ	ಕೈಗಾರಿಕೆ	ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಯಾಸವಾಸನ	ಇತರ
ಭರತಖಂಡ	67.2	10.2	6.5	16.0
ಅ. ಸಂ. ಸಂ.	22.0	3.7	24.5	21.8
ಜಪಾನ್	50.3	19.5	20.2	10.0
ಇಂಗ್ಲೆಂಡು	7.1	47.2	20.7	25.0
ಫ್ರಾನ್ಸ್	38.3	33.3	17.0	11.4
ಕೆನಡಾ	3.2	24.9	17.7	26.2

¹ ಅದೇ ಪುಸ್ತಕ, ಪುಟ 399.

೩. ಕಸಬುಗಳ ಹಂಚಿಕೆ.

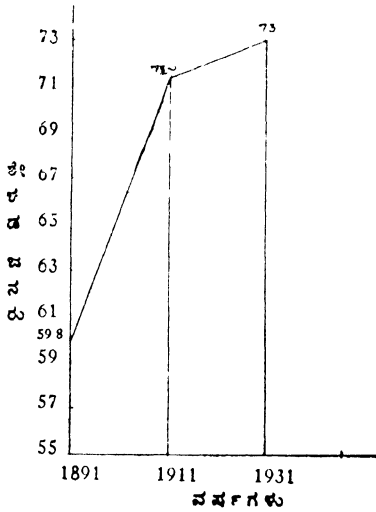
ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಸಂಗತಿಯುಂಟು. ಪ್ರಗತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಜೀವನಮಾಡತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ

ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಕೈಗಾರಿಕೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮುಂತಾದ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯಕರವಾದ ಕಸಬುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗಿರುವರು ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮರಹೊಕ್ಕು ಹಿಂದೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದು ತೀರ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸಂಗತಿ ಅಮೆರಿಕಾ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 75 ರಷ್ಟು ಜನರು ಕೃಷಿಯಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಈಗ ಶೇಕಡ 22 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಾದರೂ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ⁴⁾

1891 ರಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇ 59.8
1911 ,, ,, ,,	71.3
1931 ,, ,, ,,	73.0

ಅಂದರೆ, ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಂದಿ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವರು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಜಾಗಣನೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಜೀವಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಏರಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಜಮೀನಿನಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ತಲೆವರಮಾನವು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ವ್ಯವಸಾಯವು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕನಿಷ್ಠ ವರಮಾನ ದೊರಕಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂಬುದು ಅನುಭವವೇದ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಈ

⁴ ಅದೇ ಪುಸ್ತಕ, ಪುಟ 33.

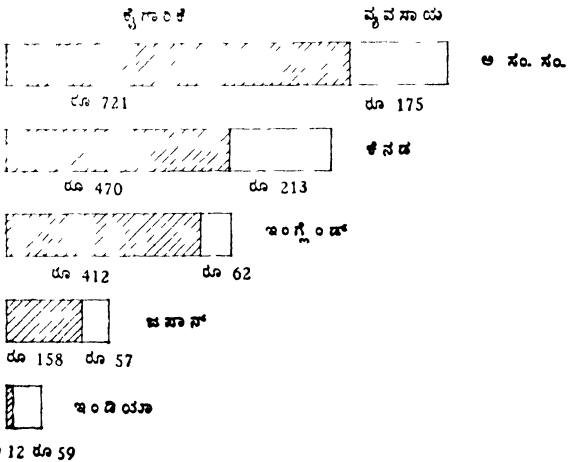
೧. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಿರುವುದು.

ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಚ್ಚಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಪಡೆಯುವ ಸದ್ಭಾವಿ ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವರಮಾನದ ತಾರತಮ್ಯ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ⁵

⁵ ಅದೇ ಪ್ರಸ್ತಕ, ಪುಟ 55.

ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ತಲೆವರಮಾನ.

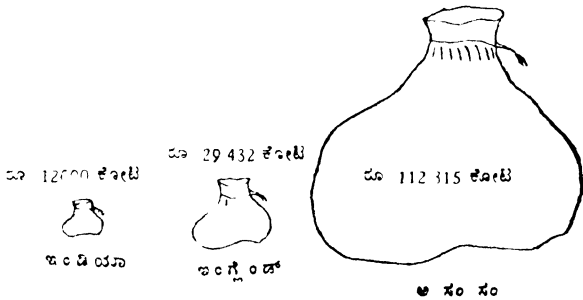
ದೇಶಗಳು	ವ್ಯವಸಾಯ ರೂ.ಗಳು	ಕೈಗಾರಿಕೆ ರೂ.ಗಳು
ಭರತಖಂಡ	59	12
ಜಪಾನ್	57	158
ಇಂಗ್ಲೆಂಡು	62	412
ಕೆನಡಾ	213	470
ಅಮೆರಿಕಾದ ಸಂ. ಸಂ.	175	721

ಇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ತಲೆವರಮಾನದ ಪ್ರಮಾಣ.

ವ್ಯವಸಾಯವು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಕಸಬಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಲೆವರಮಾನವು ಇತರ ದೇಶದವರದಕ್ಕಿಂತ ಕೇಳಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಮೇಲಿನ ವಟ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಡುವುದು

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕ್ರಿಯಾರಕ್ತಿ (output of work) ಮತ್ತು ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಸಂಪತ್ತು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಈ ತಾರತಮ್ಯವು ಇನ್ನೂ ವಿಶದವಾಗುವುದು ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಇತರ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಇದ:

೬ ಮೂರು ದೇಶಗಳ ಒಟ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನ ಹೋಲಿಕೆ.

**ಬೇರೆಬೇರೆ ದೇಶದ
ಜನರ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ⁶**

ಭರತಖಂಡ

1 $\frac{1}{2}$

**ಒಟ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ
ಸಂಪತ್ತು⁷**

12,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

⁶ ಅದೇ ಪುಸ್ತಕ, ಪುಟ 26.

⁷ ಅದೇ ಪುಸ್ತಕ, ಪುಟ 27.

ಜಪಾನ್	31		
ಫ್ರಾನ್ಸ್	8 $\frac{1}{4}$		
ಇಂಗ್ಲೆಂಡು	18	29,432 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು.	
ಕೆನಡಾ	20		
ಅ. ಸಂ. ಸಂ.	30	112,315	,,

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಂವತ್ಸರ ಭರತಖಂಡದ ಸಂವತ್ಸರ ಎರಡೂ ವರೆಯಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಇಂಡಿಯಾದ $\frac{1}{11}$ ಮತ್ತು $\frac{1}{4}$ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಕೂಡದು ಅಮೆರಿಕಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂವತ್ಸರ ಭರತಖಂಡದ ಸಂವತ್ಸರ ಒಂಬತ್ತರಷ್ಟುಕಿಂತಲೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಗೂ ಸಂವತ್ಸರಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ, ನಮ್ಮ ಸಂವತ್ಸರ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಉಪಯೋಗ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದೂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಕುಶಲತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೂ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಂತ್ರಗಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವು ಯಂತ್ರಗಳ ಉಪಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಿದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ ಅದು ಹೆಚ್ಚಿದಲ್ಲದೆ ಈಗಿನ ಯಂತ್ರಯುಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂವತ್ಸರ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಆದೀತು ?

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ದಶೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಲು ವ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧವಟ್ಟು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನ್ರಸ್ತಾವಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಭರತ

ಒಂಡದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಐವತ್ತು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಈಗಿನ ಮೂವತ್ತೈದು ಕೋಟಿಯು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಜಾಗಣನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ಕೋಟಿಗ ಏರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ನಿಷಯ ವನ್ನವಲೋಚಿಸಿದರೆ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ದೇಶದ ಅರ್ಥೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಈಗಿನ ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು ಇದರಿಂದ ವಿಧವಿಧವಾದ ಅರ್ಥಿಕ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವುಂಟಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಆಹಾರವದಾರ್ಥಗಳು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒದಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಘಿತರು ಈಚೆಗೆ ವಾದಿಸುತ್ತಿರುವರು ಡಾ|| ರಾಧಾಕಮಲ ಮುಖರ್ಜಿಯವರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಂತೆ⁸ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗನುಕೂಲವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನಾಧಾರಕ್ಕೆ ಆತ್ಮಾ ವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ಸ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಮಗ ಈಗ ಒದಗುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಂಚಿದರೆ, ಸುಮಾರು 4½ ಕೋಟಿ ಜನರಿಗ ಆಹಾರ ವದಾರ್ಥಗಳು ಸುಲಭೆ ಬರುವುವು ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು 30½ ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಒದಗುತ್ತಿವೆ ಷಹ ಮತ್ತು ವಟ್ಟುಲ್ ಎಂಬ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಂಡಿತರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವು ಕೂಡ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವುಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದು

ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿದ್ದು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರವದಾರ್ಥಗಳಿಲ್ಲ

---

⁸ Food Planning for Four Hundred Millions by R. K. Mookerji, quoted by A. Correia Fernandee in his article on "The Population Problem" in The Modern Review, Dec 1938.

ದಿರುವಾಗ ಇದ್ದು ದನ್ನೇ ಎಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಆರೆಹೊಟ್ಟೆ ಉಟಮಾಡಿ ಹಸಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತು ಜನರಿಗೆ ವೃಷ್ಟಿ ವಾಗಿಯೂ (well-nourished), ನಲವತ್ತೊಂದು ಜನರಿಗೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೂ (poorly nourished), ಉಳಿದ ಇವತ್ತು ಮಂದಿಗೆ ಆರೆಹೊಟ್ಟೆಯಷ್ಟೂ (badly nourished) ಆಹಾರ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಯುತವಾಗಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ " ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಂಡಿತರುಗಳು ನಡೆಯಿಸಿರುವ ಪರಿಶೋಧನೆಯಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಇದೇ ರೀತಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯವು ಸ್ಥಿರನಡುವುದು ಅವರ ಗಣನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿ ತಿನ್ನಲು (over-fed) ಇರುವವರು ಇಬ್ಬರು, ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ (ample) ಆಹಾರ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು ಹತ್ತುಜನರು, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ (sufficient) ವಡೆದಿರತಕ್ಕವರು ಮೂವತ್ತು ಜನರು, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದಿರುವವರು (less than sufficient) ಉಳಿದ ಐವತ್ತೆಂಟು ಜನರು ಎಂದು ವಿದಿತವಾಗುವುದು

ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ದಾಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೆಲವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದರೂ ಈಗ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥೋತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದರಿದ್ರಾವಸ್ಥೆ ಇನ್ನೂ ಕೇಡಾಗುವುದು ಈಗಲೇ ಸಮಕಟ್ಟಾದ (balanced)

ಆಹಾರವು ಸಾಕಾದಷ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಜನರ ದೇಹಬಲವು ಕುಗ್ಗಿದೆ, ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗಿಳಿದು ಜನರು ನಾನಾ ಸಂಕಟಗಳಿಗೀಡಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ

ಈ ರೋಚನೀಯ ಸಂಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಒಂದರಿಂದಲೇ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಜಮೀನಿನಮೇಲೆ ಈಗಿರುವ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದು ಮೊದಲನೆಯ ಕೆಲಸ.

೩. ಪರಿಹಾರ ಸಾಧನಗಳು

ಜಮೀನಿನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಲು ನಾಲ್ಕು ಸಾಧನಗಳಿವೆ ¹⁰ 1 ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನನ್ನು ಆಬಾದಿಗೆ ತರುವುದು ಅಥವಾ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ (intensive) ಕೃಷಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಫಸಲನ್ನು ತೆಗೆಯಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುವುದು 2. ಜನರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಸಬುಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲಿನ ಈಗಿನ ಭಾರವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು 3 ಜನರನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು 4 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕೃತಕ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು

ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ ಜನರು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ

¹⁰ ಅದೇ ಪುಸ್ತಕ, ಪುಟಗಳು. 33-39

ವಲಸೆ ಹೋಗಿ ನೆಲಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭ ನಾಡ್ಯವಲ್ಲ. ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕದಲುವವರಲ್ಲ ಸ್ವಗೃಹ, ಸ್ವಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯ-ಇವುಗಳ ಮೇಲಿನ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬೇರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೆಲಸಲು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲಾರಿವು

ಅಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವುದು ತಾನೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ? ಅದು ಮುಖ್ಯವುಳ್ಳ ಈಗಾಗಲೇ ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಆಫ್ರಿಕ, ಸಿಂಹಳ ದ್ವೀಪ, ಬರ್ಮ, ಮಲಯ ಫೀಜಿ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿ ನೆಲಸಿರುವ ಭಾರತೀಯರು ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ವರೂ ಜನರೂ ಕೂಡುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ತಂಡತಂಡವಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿರುವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿನಾತ್ಯದ ಕೆನಡಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮುಂತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಲಸೆ ಹೋಗಿ ನೆಲಸುವವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶಗಳಿದ್ದರೂ ಆಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸರಕುರಗಳು ತಂತಮ್ಮ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಕೆಡದಂತೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಪ್ಪು ಜನರು ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಸಲಾಗದಂತೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿರುವರು ಅದುದರಿಂದ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ, ಸರಿಸಮಾನರಂತೆ ನಾವೂ ಅವರೊಡನೆ ವಾಸಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವವರೆಗೂ, ವಲಸೆ ಹೋಗಿ ಜನಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ

ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕೃತಕ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಸಾಧುವೆಂದೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದೂ ಅನೇಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆಜೀವ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಭ್ರೂಣಹತ್ಯ ಮತ್ತು

ತಿರುಹತ್ಯ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಚೀನ ವದಂತಿಗಳು ಕೃತಕ ಮಾರ್ಗಗಳೇ ಆದರೆ ಈಚಿನ ಸಂತಾನ ನಿರೋಧ ಸಲಕರಣೆ ಗಳ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಪ್ರಜಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವಾಗ ರಾಕ್ಷಸೀ ಕೃತ್ಯಗಳಾದ ಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯವೇ ಮುಂತಾದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಆರ್ಜೀವ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಇದು ಕೇವಲ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವೆಂದುದರಿಂದ ಸಂತಾನ ನಿರೋಧ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಉಪಯೋಗವೇ ಸಾಧುವಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂಬುದು ಅನೇಕ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಂಡಿತರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂತಾನ ನಿರೋಧ ಕ್ರಮಗಳನ್ನನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಮಿತಸಂತಾನದ ಸುಖ ದೂರೆತು ಅರ್ಥಿಕ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟವು ಏರಲು ಅವಕಾಶ ವಾಗುವುದು ಮೂರು ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಸಂಸಾರಗಳು ಅರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾದುವೆಂದು ಹಲ ವರು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಆದರೆ ಸಂತಾನ ನಿರೋಧನಾಡಲು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಆಚರಣೆ ಮತಾಚಾರಗಳಿಗೆ, ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಮತ್ತು ನೈತಿಕಪ್ರಗತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ವಾವರ್ಭೀತಿ ತೊಲಗಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಪ್ರನರ್ತನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದೆಂದೂ ಹೇಳುವರು ಸಂತಾನ ನಿರೋಧಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ವಾದ ಹೊಡುವುದುಂಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದ್ವಂದ್ವರಲ್ಲವೆ ಸಂತಾನ ನಿರೋಧದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹುಟ್ಟುವುದು? ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಉಪಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಈಗಿನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಮಿತವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅವರ ವಾದ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು

ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡದ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳು ಯೂರೋಪ್‌ಖಂಡದ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂತ್ರೂಗತಕ್ಕವಾಗಿವೆ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವಂತೆ, ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಯೂರೋಪಿನ ಎರಡು ಮುಖ್ಯದೇಶಗಳನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲುತ್ತವೆ

ಹೆಸರು	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಚ ಮೈಲಿಗಳು	ಜನಸಂಖ್ಯೆ
ಬಂಗಾಳ	78,000	5.0 ಕೋಟಿ.
ಇಂಗ್ಲೆಂಡು	89,000	4 5 ,,
ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತಗಳು	106,000	4 5 ,,
ಇಟಲಿ	120,000	4 2 ,,

ಆದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುವಾಗ ಭರತಖಂಡ ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೂರೋಪುಖಂಡದ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ದೇಶಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ನಾವು ತಪ್ಪು ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಸಂಭವ ಹೆಚ್ಚು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಈಗಿನ ಬಡತನವು ಉಪಪತ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಉಂಟಾದುದಲ್ಲ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನೆ ಉಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಸಮೃದ್ಧಿಯಿದ್ದರೂ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ನಾಯುವಂತಾಗಿದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಗಳೆರಡನ್ನೂ ಸರಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಬಡತನವು ನೀಗುವುದು ಖಂಡಿತ ಇದೇ ಅವರ ಮೊದಲನೆಯ ವಾದದ ತಿರುಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಎರಡನೆಯ ವಾದ: ಕಳೆದ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 53.8 ರಷ್ಟು ಜನ

ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಆದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ
ಶೇಕಡ ೨೨ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ

೭. ಭರತಖಂಡದ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪಿನ ದೇಶಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ
ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಹೋಲಿಕೆ.

ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯವೇನೂ ಕಾಣ
ಬರುವುದಿಲ್ಲ

ಸಂತಾನ ನಿರೋಧ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವವರ

ವಾದವನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆಮಾಡದೆ ಹೀಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ನಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ಆರ್ಥೋತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ ತಲೆಗೆ ಎಷ್ಟು ವರಮಾನ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಆರ್ಥೋತ್ಪತ್ತಿ ಒಂದೇ ಸವ ನಿದ್ದು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ತಲೆ ವರಮಾನವು ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು ಆದರೆ ಎಲ್ಲರ ಉದ್ದೇಶವು ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸ ಬೇಕೆಂದೇ ಹೊರತು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂದಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು, ಹಲವು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕ ಆದರೆ ವರ ಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ, ಆರ್ಥೋತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಈ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗಿದರೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವು ಜಾಗ್ರ ಯಾಗಿ ಕೈಗೊಡುವುದು ^{1 2}

ಇನ್ನುಳಿದಿರುವ ಎರಡು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ವರವಿಲೀನೋಣ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನಕ್ಕೆ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದರಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು ಆರ್ಥೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಪರಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ

^{1 2} Some Aspects of Economic Planning, by N S Subba Rao, P. 207

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಲಾರದು ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ದೇಶೀಯರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೂಪುಗೊಳಿಸದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹವಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆದಂತಲ್ಲದೆ ಭರತಖಂಡದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕ್ಷಯಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಕೃಷಿಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಬೇಕಾಯಿತು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಈ ರೀತಿ ಎರ್ಪಾಟಾಯಿತೆಂದರೂ ತಮ್ಮಾಗಲಾರದು 1813ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು-ಭರತ ಖಂಡಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ವರ್ತಕರಲ್ಲರಿಗೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟುಗಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬರಲಾರಂಭವಾಯಿತು 1813 ರಿಂದ 1828ರ ವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಮೂವತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ಗಜಗಳ ಬಟ್ಟೆಯು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಮದಾಯಿತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೀಳುತ್ತಿವೆ. ರಾಜಕೀಯ ದಣಿಗಳಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನವರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿತದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವುದೇ ನಮ್ಮ ಹಣೆಯಬರಹವಾಗಿದೆ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದ್ದ ನೀಲಿ, ಪೆಟ್ಟುಪು, ರೇಷ್ಮೆ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ರಫ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ, ನಾಣ್ಯ, ಉಣ್ಣೆಬಟ್ಟೆ, ವಿವಿಧ ನವೀನ ವಸ್ತುಗಳು (Novelties) ಮತ್ತು ಇತರ ಚಿಲ್ಲರೆ

ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳು ಆಮದಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಅದೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಂಸ್ಥಿತಿಯು ತಲೆಕೆಳಗಾಯಿತು. ಇತರ ದೇಶಗಳ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಅಖಂಡವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತುಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿತು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಂಶಾನುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ, ಉಡುಪು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳು, ಎಲ್ಲವೂ ರೂಪಾಂತರಹೊಂದಿ ವರದೇಶೀ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳು ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗೂ ಬಂದುಬಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಣೀಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕಸಬುಗಳು ಮೂಲೆಗೆ ಬೀಳುವಂತಾಯಿತು ಈಚೀಚಿಗಂತೂ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರ ಒಳಕೆಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ವರದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳ ಉಪಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಲು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ವಾಯಿತು ವರದೇಶೀಬಟ್ಟೆ, ಸೀಮೆಯಣ್ಣೆ, ಲಾಂಛ್ರಗಳು, ಗಾಜಿನ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳು, ದೀಪದಕಡ್ಡಿ, ಹೊಲಿಯುವ ಯಂತ್ರ, ಬೈಸಿಕಲ್ ಮುಂತಾದ ಹೊರದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳು ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿಬಿಟ್ಟವೆ. ಇವು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದುಸ್ಥಿತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದು ಯಾರೂ ಮೋಸಹೋಗಬಾರದು

ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಭಾರತೀಯರ ಹಿತವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು ಅದರ ಬದಲು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಹಿತವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಕಾಪಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ 1894ರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವು ವರ

ಮಾನವನನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಮದಾಗಿ ಬಂದ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಂಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದಾಗ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವತಿಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಚಳವಳಿ ಎದ್ದಿತು ಇದನ್ನು ಸಮಾಧಾನವಡಿಸಲು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಗಿರಣಿಬಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೂ ಅಷ್ಟೇ ದರದ ಒಳದೇಶದ ಆಚ್ಚಾರಿ ಸುಂಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇ ಕಾಯಿತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನಮ್ಮ ವಿಧಿಯಾಯಿತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಡರುಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಬಾಲ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವುದೇ ನಮ್ಮ ಗತಿಯಾಯಿತು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯವರಗೂ ಈ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉದ್ಯಮ ಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಮೇಲಿನಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಯಿತು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಾಕು ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಚಾಟರ್‌ಟನ್¹³ ಎಂಬವರ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅದರ ಚೂತಿಯಲ್ಲೇ ಅಲ್ಯೂಮಿನಂ ವಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಾಗ, ಇಂಡಿಯಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೆ

¹³ ಇವರು ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದನಂತರ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಗಳಾಗಿ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಈಗಿನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಈ ಮಹನೀಯರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಯು ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು

ಳಾಗಿದ್ದ ಲಾರ್ಡ್ ಮಾರ್ಲೆ ಅವರು, (ಈ ಮಹನೀಯರು ಬಹಳ ಉದಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯವರೆಂದು ಭಾರತೀಯರ ಹಿತಕಾಂಕ್ಷಿಗಳೆಂದೂ ಕಲವು ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಂದೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದವರು) ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದೂ, ಅಲ್ಯೂಮಿನಂ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಖಾಸಗೀ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದೂ 1910 ರಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತೀೀತಿಗಳು ದೇಶದ ವ್ಯಗತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ತರತಕ್ಕವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮತ್ತೊಂದು ನಿದರ್ಶನಬೇಕೆ?

ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರು ನಮ್ಮ ವ್ಯಗತಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಸಾರುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಶ್ರಯ, ಸುಂಕ, ತೆರಿಗೆ, ವಿನಿಮಯ, ನಾಣ್ಯ ಮತ್ತು ನೋಟುಗಳ ಚಲಾವಣೆ, ಕಾನೂನು, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಭಾರತೀಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಇದೆ ಈ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಭಾರತೀಯರ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸದಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ

ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಹೊರತು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗದೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ನಾಹಸಿಗಳ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೇ ಎಡರುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೆಟ್ಟಿನಿಂತು ಕಲಸಮಾಡಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಇದನ್ನರಿತೇ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಭಕ್ತರುಗಳು ಮೊದಲಿಂದಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಹೋರಾಟದೊಂದಿಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡು

ನಡೆಸುತ್ತಿರುವರು ನಾನುಗಿಯೇ ಇತರರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದ
ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಲಸಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನಾದರೂ
ನಾವು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಾಧಿಸಲುದ್ಯುಕ್ತರಾ
ದರೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದು
ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು
ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವುದು

೪. ಏಳಿಗೆಯ ಮಾರ್ಗ

ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ತೀರ ಶೋಚನೀಯವಾದುದೆಂ
ಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ ವಿಷಯ ಎದಗುಂದಿಸುವ ಈ ವರಿಸ್ಥಿತಿ
ಯನ್ನು ಉತ್ತಮನಡಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ನಮ್ಮ
ಆರ್ಥಿಕ ವೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯು
ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಒಮ್ಮುಖದ ಮತ್ತು
ಸಂಕುಚಿತವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ವರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಕೈಗಾರಿ
ಕೆಗೂ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೂ ಸಮಾನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಕೊಡ
ಬೇಕು ಸಂಯುಕ್ತಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ದೇಶದಲ್ಲೂ
ಇರುವಂತೆ ಸಮತೂಕವಾದ ಮತ್ತು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾದ
(balanced and stable) ಆರ್ಥಿಕ ವರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು
ಬದ್ಧಕಂಕಣರಾಗಬೇಕು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ವೀರಾ
ವೇಶದಿಂದ ಹೋರಾಡಿದ ಏನಾ ಜನಗಳ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟ
ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅನಾಥ್ಯ ಈ ಸಲಹೆಯು ಹೊಸದೇನೂ
ಅಲ್ಲ 1880 ರಲ್ಲೇ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ನೇಮಿಸ

ಲ್ಪಟ್ಟ ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವವರು ಅವರ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಲಹೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ “ ಭರತೊಂಡದ ಜನರ ಒಡತನಕ್ಕೂ ಅವರು ಕ್ಷಾಮಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕ ಕಂಟಕಗಳಿಗೂ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯವೊಂದೇ ಪ್ರಜಾಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಜೀವನಾಧಾರವಾದ ಕಸಬಾಗಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯವಸ್ಥೆ ; ಈಗಿನ ಹಾನಿಗಳಿಗೆ ವರಿಹಾರಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಸಬುಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಅಮೂಲಕ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಜೀವಿಸತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಬೇರೆಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಳೆಯಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರಿಹಾರವೇ ಆಗಲಿ ಫಲದಾಯಕವುಗಲಾರದು ಈ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕಡೆಗೋ ಅಥವಾ ಅದೇತರಹ ಇತರ ಕಸಬಿಗೋ ಕರೆದೊಯ್ಯಬೇಕು ” ಆಗಿನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯು 24 4 ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರವಿದ್ದು, ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಶೇಕಡ ಅರವತ್ತುಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯಾಗಿತ್ತು ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವುಗಳೆಂದು ಈ ನಾಮಾನುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದರು—ಸಕ್ಕರೆ, ಹದಮಾಡಿದ ಚಕ್ಕಳ, ಹತ್ತಿ, ತುನ್ನಟದ ಮತ್ತು ಶೇಷ್ಠೆಯಬಟ್ಟೆಗಳು, ಇತರ ವಿಧದ ದಾರಗಳು, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಕಾಗದ, ಪಿಂಗಾಣಿಸಾಮಾನುಗಳು, ಗಾಜು, ನಾಬೂನು, ಎಣ್ಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಗಳು

ಅರುವತ್ತುವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆದಾರರುಗಳು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಾ ದೇಶವು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ತಕ್ಕದಾಗಿದೆ ಎಂದೂ, ನಮ್ಮ

ಮುಂದಿನ ಪ್ರಗತಿಯು ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದೆಂದೂ ವಾದಿಸುತ್ತಿರುವರು ¹⁴ ಈ ವಾದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸೊಪ್ಪುವ ಆಧಾರಗಳೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಪ್ರಗತಿ ದಾಯಕವಾದ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಏಳಿಗೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಕೈಗೊಂಡಿರುವಾಗ ಅವರ ವಾದವು ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡದೆ ಇರದು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ದೇಶದಲ್ಲೇ “ ಹೂಲಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ” (back to land) ಎಂಬ ಕೂಗು ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವಾಗ ¹⁵ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ಮೂಲಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವರಮಾನವು ಅತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಬೋಧಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಎಸ್ಮಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ?

ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಬೇಡದರೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಅನಿಷ್ಟಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವೆಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅಂಜುವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಟ್ಟಣಜೀವನದ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳು ಸಹಿಸಲದಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾರರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿದುವು, ನಿಧಿವಿಧವಾದ ಸಮಾಜದ ರೋಗರುಜಿನಗಳು ಜನರನ್ನು ಕಾಡಿದುವು ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಭೀಕರ ಅನುಭವವು ಜನರಲ್ಲಿ ಜುಗುಪ್ಸೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೇ ವರ್ಜಿಸಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಸರಳ ಜೀವನವೇ ಲೇಸೆನ್ನುವಂತೆ ಮಾಡಿತು ಅದರೇ ಆರಂಭದಲ್ಲಿದ್ದ ವಸ್ಥಿತಗೂ, ಈಗಿನಕಾಲದ ಸವಯುಗದ ರೀತಿಗೂ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲವೆ? ಈಗ ಇವೆಲ್ಲವೂ

¹⁴ Planned Economy, p. 204

¹⁵ “ ” p 205

ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿದೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುನರ್ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಹಳೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದುವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನವೀನರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಾರರು ಬಯಸಬಹುದಾದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕಧೈಯಗಳನ್ನು ಬಹು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಯಂತ್ರೋಪಯೋಗದ ತತ್ತ್ವವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವರು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಳಜೀವನಕ್ಕೆ ಕುಂದುಕ ತಂದೊಡ್ಡುವುದು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವರು ಪ್ರಾಯಶಃ ಬಡತನಕ್ಕೂ ಸರಳಜೀವನಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನರಿಯದೆ ಇರುವ ಸಂಕುಚಿತಮನೋಭಾವವನ್ನು ವ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವರು. ಇದು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಭ್ಯುದಯಮಾರ್ಗದಿಂದ ಅಧಃಪತನ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುವ ವಿಧಾನ ಕಾಲದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಾತಾವರಣವನ್ನೂ ಅರಿಯದೆ ಆಡುವ ಈ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದಿರುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ

ಆದರೆ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಹ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಉಪಯೋಗದ ವಿರೋಧಿಗಳೆಂಬ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೆಲವರು ಹರಡುತ್ತಿರುವರು ಗಾಂಧೀಜೀಯವರ ಬರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಆಧಾರಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ಮೊರಕುವುವು “ ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ವಿರೋಧಿಸುವಿರಾ ” ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, “ ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ನೂಲುವ ಚರಕವೇ ಒಂದು ಯಂತ್ರ. ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಯಂತ್ರಗಳ

ಹುಚ್ಚನ್ನು, ಯಂತ್ರಗಳನ್ನಲ್ಲ” ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿರುವರು ¹⁶
 “ ಎಲ್ಲರ ಹಿತವನ್ನೂ ಬಯಸಿ ನೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ಯಂತ್ರಗಳ
 ಉಪಯೋಗವು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು” ಎಂಬದಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು
 ಕಡೆ ಹೇಳಿರುವರು ¹⁷ ನೇವಾಭಾವನೆಯಿಂದ ಜನರ ಹಿತದಲ್ಲಿ
 ಸಹಾಯಮಾಡತಕ್ಕ ಯಂತ್ರಗಳು, ಹಡಗುಗಳು, ಡೈಲುಗಳು,
 ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯ
 ಗಳು, ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಎಲ್ಲವೂ
 ಅವರಿಗೆ ಜೀಕು ¹⁸ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಏಳಿ
 ಗೆಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು ಅದರ ಒಂದು ಅಂತಸ್ತಿನವರು
 ಮತ್ತೊಂದು ಅಂತಸ್ತಿನವರನ್ನು ಕೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡುವ
 ನೀತಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಾನವೀಗುಣಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡ
 ತಕ್ಕ ಯಂತ್ರಸಾಧನಗಳಾಗಲಿ ರಚನಾಕ್ರಮಗಳಾಗಲಿ
 ಅವರಿಗೆ ಸರಿಹೋಗವು ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ
 ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕ್ಷೀಣಸ್ವತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿ
 ದ್ದುವು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ
 ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ, ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆ
 ಗಳೂ ವರಸರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು
 ಸಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ಅವರ ಮತ

ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮಾನವನ ಶ್ರಮವನ್ನು ಬಹಳ
 ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಳಿಸಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನವನ ಭೋಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು
 ಸಂಸತ್ತನ್ನು ಒದಗಿಸಿವೆ ಮನುಷ್ಯನ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯು
 ಯಂತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಧಿಕವಾಗುವುದು. ಕೈಗಾರಿಕೆ,

¹⁶ Young India 13th Nov 1924.

¹⁷ Young India 15th April 1926.

¹⁸ Harijan 27th Jan 1940.

ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಯಾನವಾಹನಗಳು—ಇವು ಯಂತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುವ ವೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕಬಲವು ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ ಮಾನವನು ತನ್ನ ಸಮಯವನ್ನು ಆರ್ಥಾರ್ಜನೆಯೊಂದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಾಗುವುದು ಯಂತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ. ಇದನ್ನು ಅರಿತೇ ಅಮೆರಿಕಾದ ಸಂಯುಕ್ತಸಂಸ್ಥಾನದ ವ್ರಸಿಡ್ಡ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾನಕರಾದ ಹೆನ್ರಿ ಫೋರ್ಡ್ ಅವರು “ಯಂತ್ರಸಹಾಯವಿಲ್ಲದ ಜೀವಿಸುವ ಮಾನವನೇ ಈಗಿನ ವ್ರವಂಚದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಗುಲಾಮ” ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ¹”

ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅಖಂಡ ಬಂಡವಾಳ ಬಲದಿಂದ ಅಗಾಧವಾದ ಗಿರಣಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಬಂಡವಾಳ ವರ್ಧತಿಯಂತ ಶ್ರಮ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡುವುದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ರಚನಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ದೇಶದ ಬಹುಮಂದಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಜನರನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಬದಲು, ಜನರಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಗಳಿರುವುದು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹರಡಬಹುದು. ಬಂಡವಾಳ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬಹುದು ಜನಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಗನುಕೂಲಿಸುವಂತೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವಂತೆ ರಚಿಸುವುದು

ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ರಚನಾಕ್ರಮದ ಯೋಜನೆ, ಮತ್ತು ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಸಾಧಿಸಲು ತಕ್ಕ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವೇರಿತವಾದ ಅಧಿಕಾರಬಲ

ಆರ್ಥೋತ್ಪತ್ತಿಯ ವೃದ್ಧಿಯು ಒಂದೇ ವಿಧದ ಕಾರ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬೇವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೂ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬೇಕು ದೇಶದ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪುಷ್ಟಿಕರವಾದ ಸಮಕಟ್ಟಾದ ಆಹಾರವನ್ನೊದಗಿಸಲು, ಈಗ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವವರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲುಮಾಲು ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಆಧುನಿಕರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಸುಕೆಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಉಳಿದ ಜನರು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಒದಗುವರು ಈ ರೀತಿ ಕಸಬುಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸರ್ಕಾರವೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ

ಈಚೆಗೆ ಭರತಖಂಡದ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅಂಗವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಬಹು ಮಟ್ಟಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕಿದುದರ ಫಲವಾಗಿ, ಹಲವು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನಾಸಮಿತಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ ಇದರ ಕೆಲಸವು ಜನರಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜನಕರವಾದ ಆಶೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದೆ ಈ ಸಮಿತಿಯು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದುದಾದರೂ, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಸಂವರ್ಕವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತೊಡಗಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ವಂಡಿತ ಜನಾಹರಾಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರು. ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳು ಇದರ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಇದರ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನವು ಬೊಂಬಾಯಿಪಟ್ಟಣ ಸಮಿತಿಯವರು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಬತ್ತು ಉಪಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಆ ಉಪಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಟ್ಟ ವಿಷಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಿವುಣರನ್ನು ನೇರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಷಯವರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿರುವರು

ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನಾಸಮಿತಿಯವರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನಿಗೂ ಜೀವನಾಧಾರಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಂಕಪ್ರಮಾಣಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠವಕ್ಕೆ ಜೀಕಾಗುವ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿದರು ಇವುಗಳ ಸಾಧನೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನೆಯ ತಳಹದಿ ಆದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ—

1 ಸುಮಾರು ಮೂರುಸಾವಿರ ಕ್ಯಾಲೋರಿ ಶಾಖ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಮಕಟ್ಟಾದ ಆಹಾರ,

2 ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂವತ್ತು ಚದರ ಗಜ ಬಟ್ಟೆ,

3 ನೂರು ಘನ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ವಾಸಸ್ಥಳ ದೊರಕುವಂತೆ ಗೃಹವಸತಿಗಳು,

4 ಉಚಿತ ವೈದ್ಯಸಹಾಯ,

5 ಹದಿಮೂರು ವರುಷ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇವುಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಲು ನಮ್ಮ ಉಪಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸುವುದೇ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದು ನಿಯಮಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ನಾವು ಅದನ್ನು

ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವರದೇಶದ ನಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಬಹುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರೂ ಅನುಮೋದಿಸುವ ಸೂಚನೆಗಳು ಹೊರ ಬೀಳುತ್ತಿವೆ ಈಗ ನಾವು ಹೊರದೇಶದಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಿರುವ ನಾಮಾನುಗಳ ಜಿಲೆಯ ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಣ ವಟ್ಟಿಯು²⁰ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ

1938-39ರಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಅನುದಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು

(ಒಂದುಕೋಟಿರೂಪಾಯಿಗಳ ಜಿಲೆಗೆ ಕಡಮೆಯಾದುದನ್ನು
ಈ ವಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೇರಿಸಿಲ್ಲ)

ಸಾಮಾನುಗಳು	ಜಿಲೆ ಕೋಟಿರೂ	ಒಟ್ಟು ಅಮದಿನ ಶೇಕಡ ಭಾಗ
1. ಹತ್ತಿ ಸಾಮಾನುಗಳು	22.7	14 9
2. ಯಂತ್ರಗಳು	19.0	12.5
3. ಎಣ್ಣೆ	15.6	10.3
4. ಧಾನ್ಯ, ಬೇಳೆ ಮತ್ತು ಹಿಟ್ಟು	13.7	9 0
5. ಲೋಹಗಳು ಮತ್ತು ಅದುರು	10 9	7.1
6. ವಾಹನಗಳು	6.7	4.4
7. ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳು	5.9	3.8
8. ಕಾಗದ ಮತ್ತು ರಟ್ಟು	3 2	2.1
9. ರಂಗಾಲಿ ಮತ್ತು ಚಕ್ಕಳ ಹದಮಾಡುವ ಸಾಮಾನುಗಳು	3.1	2 0

²⁰ Review of the Trade of India, 1938-39

10. ರಾಸಾಯನಿಕ ಧೃತಿಗಳು	3 0	2.0
11. ಮರ ಮತ್ತು ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಗಳು	2.9	1.9
12. ತುಪ್ಪಟ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪಟದ ಬಟ್ಟೆಗಳು	2 8	1 9
13. ಮಸಾಲೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳು	2.6	1 7
14. ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನುಗಳು	2 6	1 7
15. ದಿನಚರಿಬೇಕಾಗುವ ವಿವಿಧ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಮಾನುಗಳು	2.5	1.6
16. ಕೃತಕ ರೇಷ್ಮೆ	2 2	1.5
17. ಔಷಧಿ ಮುಂತಾದುವು	2 2	1.5
18. ಮದ್ಯ	2.1	1.4
19. ರೇಷ್ಮೆದಾರ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ	1.9	1.3
20. ರಬ್ಬರ್ ಸಾಮಾನುಗಳು	1 4	0 9
21. ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ	1 3	0.9
22. ಗಾಜಿನ ಸಾಮಾನು	1.3	0 9
23. ಗೊಬ್ಬರ	1.0	0.7
24. ಹೊಗಸೊಪ್ಪು	1.0	0.7

ಒಂದು ಕೋಟಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ
ಇಸ್ಪತ್ತಾರು ಸಾಮಾನುಗಳು

21.6 13.3

ಒಟ್ಟು 153.3 100.

ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪುನರ್ರಚನೆಯ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಸೂಚಿಸಿರುವರು ^{2 1}

ಬಾಬುಗಳು	ಪ್ರಮಾಣ	ಇಂದ	ಗೆ
1. ಜನಾಂಗದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ಕೋಟಿರೂ.		2,500	5,000
2. ಕೈಗಾರಿಕೆ ತಯಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಲೆ	,,	400	2,000
3. ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು	ಸಂಖ್ಯೆ ಏನೂಇಲ್ಲ		20,000
4. ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ	ಕೋಟಿರೂ.	2,000	2,500
5 ಆಬಾದು ಜಮೀನು—ಖುಷ್ಕಿ	ಕೋಟಿ ಎಕರೆ	21 2	25.0
—ತರಿ	,,	4 9	6.0
6 ರಸ್ತೆಗಳು	ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ	253	500
7. ಡೈಲರಸ್ತೆಗಳು	,,	42.75	55
8. ಕೃಷಿವಲರು (ಕಡಮೆಯಾಗ ಬೇಕಾದುದು)	ಕೋಟಿ	25	20
9 ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು	,,	0 15	1 0
10. ಎಲ್ಲಾ ತರಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯುಕ್ತರಾದವರು	,,	1 5	5 0
11 ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅವಲಂಬನೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವವರು	,,	3 5	8 5
12. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು	ಸಾವಿರ	92	200
13 ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು	ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡ	8	50
14 ಶಿಕ್ಷಣಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರು	,,	4 67	15.0

ಮೇಲಿನ ಯೋಜನೆಯು ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಆದರೂ ಸೂಕ್ತತೋರಿದ ಕಡಿ ಒದಲಾವಣೆ ಯಾಗಲು ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ತಯಾರಿಸಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುವ ಸೂಚನೆಯಾವುದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಖಾಸಗಿ

ಯಾಗಿಯಾದರೂ ಜನಗಳು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಆ ಮಹನೀಯರು ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು ಜನಗಳು ಜಾಗೃತಿಗೊಂಡು ಒತ್ತಾಯವಡಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಸರಕಾರವೇ ಆಗಲಿ ಸುಮ್ಮನಿರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದು ವೇಳೆ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೂ, ಜನಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯುಂಟಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಒಟ್ಟುಕೂಡಿ ವರ ಸ್ವರ ಬಲದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಸಹಾಯವಾದೀತು ಎಂಬುದೇ ಅವರ ಅಶಯ ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಕಾರ್ಯಾರಂಭದ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡದೆ ಇರದು

೫. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕುರುಹುಗಳು

ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ವ್ಯವಸಾಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆರಡನ್ನೂ ಸಮತುಲಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದೆ ಈ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ಸಹಾಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸಂಶಯದಿಂದ ಗೊಣಗುಟ್ಟುವವರ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ತರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಉದ್ದೇಶಸಾಧನೆಯ ತಳಹದಿ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಶಾದಾಯಕ ವಾದ ಸೂಚನೆಗಳು ವಿಧವಿಧವಾಗಿ ಕಾಣಬರುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ನಿಶ್ಚಯವಾದುದಾದರೂ ಇತರ ದೇಶಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಧೈರ್ಯಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಜಪಾನ್ ದೇಶವೂ, ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಮಹಾಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನ ರಷ್ಯಾ ದೇಶವೂ ಇದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕೇಡೆಂದು ಹೇಳುವುದಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯು ಶೋಚನೀಯ ವಾದುದಾದರೂ ಪ್ರಪಂಚದ ಮುಖ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡವು ಒಂದೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ ವಾದ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಉವಪತ್ತಿಗಳು ಹೇರಳ ವಾಗುವೆ ಪ್ರಕೃತಿಮಾತೆಯ ಉದಾರ ಸಮೃದ್ಧಿಯು ಮಾನವನ ನೇವೆಗೆ ಕಾದಿದ ಕೈಗಾರಿಕ ಬೆಳೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಬಹುಭಾಗ ದೊರೆಯುವುವು ತಯಾರಾದ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬಿಕರಿಗೆ ಇತರ ದೇಶಗಳ ಹಾಗೆ ಬೇರೆಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಗಿರಾಕಿ ಯುಂಟು. ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ತಲಾ ಒಂದು ಗಜ ಹೆಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆ ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರ ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ಕೋಟಿ ಗಜ ತಯಾರಾದ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಗಿರಾಕಿ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅನು ಕೂಲ ನಮಗಿರುವಷ್ಟು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೂ ಇರುವು ದಿಲ್ಲ.

ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಎಡರಾಗಿರುವ ರಾಜ ಕೀಯ ತೊಂದರೆಗಳು ವರಿಹಾರವಾಗುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಈಗ ಕಾಣಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ದೊರಕಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿ

ಗಾದರೂ ಪ್ರಜಾವ್ರತಿಸಿಧಿಗಳ ಕೈಗೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ದಣಿಗಳ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡ ಭರತ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೀಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಣಬರುತ್ತಿದೆ ಚಕ್ರಾಧಿನತ್ಯದ ಇತರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ದೊರಕುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಉಜ್ವಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಬಹು ಚುರುಕಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈಗಿನ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಮತ್ತು ಭರತಖಂಡದ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನವುಂಟಾದ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ರಾಜಕೀಯಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹುಜಾಗ್ರತ ನಮಗೊಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದೆಂಬ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣಬರುತ್ತಿವೆ

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಹೊರಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಜನಾಂಗದ ಒಳಜೀವನದಲ್ಲೂ ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆದಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮುಂದಿನ ಸ್ವಗತಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿರುವುವು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ನಾಲ್ಕನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿಸುವುದಾದ ಬಹುದು

ಮೊದಲನೆಯದು, ಭರತಖಂಡದ ಮೂಲಮೂಲಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಜನರನ್ನು ಜಾಗೃತಿಗೊಳಿಸಲು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಾಧನ ಅನಕ್ಷರತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಈಚೆಗೆ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಕೂಂಡಿ ರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ಉತ್ತೇಜನಕರವಾಗಿವೆ ಒಲುತ್ತಾರದ ಪ್ರಾಥಮಿಕಶಿಕ್ಷಣವು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ವಯಸ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಅಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಚಾರ, ವಿವಿಧ ಶಿಕ್ಷಣಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವು

ಜನರಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವೆ ವರ್ಷ
ವರ್ಷವೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಏರುತ್ತಿದೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು
ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಿಕ್ಷಣ ಪಡೆ
ಯುತ್ತಿರುವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಏರು
ತ್ತಿರುವುದು ಕೆಲವು ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ
ನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿವೆ ಔದ್ಯೋಗಿಕರಿಕ್ಷಣವು ಕೂಡ
ವಿಧವಿಧರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತಿದೆ ವರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗೆ ಹೋಗಿಬರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ
ವಾಗುತ್ತಿದೆ ಇವೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ
ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ, ವ್ಯಾಪಾರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ
ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಶಿಕ್ಷಣವಡಯಲು ಹಚ್ಚಾಗಿ ಅವಕಾಶ ದೂರಯು
ತ್ತಿದೆ ದೇಶದ ತರುಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ
ಯನ್ನು ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೆ ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು
ದೊರೆತಿರುವ ಅವಕಾಶವು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಫಲವ
ನ್ನೀಯುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇರಲಾರದು

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈಚೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೂ
ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ನಡೆಸಿರುವ ವಿವಿಧವಿಚಾರಣೆಗಳಿಂದಲೂ
ವರಿಶೋಧನೆಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅವ
ಶ್ಯಕವಾದ ಅನೇಕ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳೂ ಸಲಹೆ
ಗಳೂ ಹೂರಬಿದ್ದಿವೆ ಈ ಸಲಹೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ
ಕೈಕೊಂಡ ಉದ್ಯಮಗಳೆಲ್ಲವೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಕೈಗೂ
ಡಿವೆ

ಮೂರನೆಯದು, ಇದುವರೆಗಿನ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು
ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ
ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಗಳು ಏರ್ಪಾಟಾಗಿ ವಿವಿಧ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು

ಕೈಕೊಂಡು ರೈತನಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ವ್ಯವಸಾಯಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿರುವವು ನೀರಾವರಿಕೆಲಸಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಬೆಳೆದು ತರಿಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವ್ಯವಸಾಯ, ಹಿಡುವಳಿ ಕೂಡಿಸುವುದು, ವ್ಯವಸಾಯ ಬಂಡವಾಳವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾರಲು ಮಾರಾಟಸಂಘಗಳು, ಉಸಕನಬುಗಳು, ವ್ಯವಸಾಯ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಚಾರ—ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹು ಚುರುಕಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿವೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಗಳೂ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಹಳ ನಡೆಗರದಿಂದ ಕೈಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ ರೈತನ ಹಿತಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿವೆ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಗುತ್ತಿಗೆ ದಾರರನ್ನು ಕಾವಾಡುವ ಕಾನೂನುಗಳು, ಲೇವಾದೇವಿ ನಡೆಸುವವರನ್ನು ಹತ್ತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡುವ ಕಾನೂನುಗಳು, ರೈತರ ಸಾಲ ಪರಿಹಾರದ ಕಾನೂನುಗಳು, ಜಮೀನುಸಂಪರ್ಕಾರಿಯಾಗ ದಂತೆ ತಡೆಯುವ ಕಾನೂನುಗಳು, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾನೂನುಗಳು—ಇವನ್ನು ನಮೂದಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲವೂ ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಡಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡವು ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ದರ, ಎರಡು ತರಹ ಕೆಲಸಗಳೂ ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಎಡರುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕವುಗಳು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡತಕ್ಕವುಗಳು ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕವೃತ್ತಿಗೆ ರೈತನ ಏಳಿಗೆಯೇ ಮೂಲಾಧಾರವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ದೃಢವಾಗಿ ಬೇರೂರಿ ಯಾವ ಹೊಸ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೂ ಅವನ ಹಿತವನ್ನು ನೆನೆಯುವುದು ಸರ್ಕಾರ

ರದ ಪರಮೋದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿ ವಟ್ಟಣ
ಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದೆ ಇಷ್ಟಾ
ದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಲಸ ಬೆಟ್ಟದಹಾಗೆ ಕೂತಿರುವುದು,
ಇದು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಅಗಾಧತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸು
ತ್ತದೆ

ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾ
ದುದು—ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ
ನಡೆಯುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು
ಗಮನ ಬೀಳುತ್ತಿವೆ ರಾಜನೂರುಗಳು, ಕೈಮಗ್ಗದ ನೆಯ್ಗೆ,
ಕುಂಬಾರರ ಕೆಲಸಗಳು, ವಿವಿಧ ಲೋಹದ ಸಾಮಾನುಗಳು.
ಚಾಪೆ ಹಣೆಯುವುದು, ಹಗ್ಗ, ಕಾಗದ, ಆಟದ ಸಾಮಾನು,
ಗುಂಡಿ, ಬಳೆ, ಬೊಂಬೆ ಇವುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ—ಎಲ್ಲವೂ
ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಿವೆ ಆಯಿಲ ಭಾರತ ಚರಕ ಸಂಘ,
ಆಯಿಲ ಭಾರತ ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸಂಘ, ಗಾಂಧೀನೇವಾ
ಸಂಘ, ಖಾದಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಮುಂತಾದ ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ,
ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಇಲಾಖೆಗಳೂ ನೆರವು
ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಧುನಿಕ
ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಧಾರಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ
ಮಾತು ಇವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ರೀತಿಸೀತಿ
ಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿರದವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಈ ತರದ
ರಚನೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ತೊಂಬತ್ತು
ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಆರಂಭವಾದರೂ ಅತಿ ನಿರಾಶೆಯನ್ನುಂ
ಟುಮಾಡುವಷ್ಟು ಸಾಧನವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ
ರಾಜಕೀಯ ವರಾಧೀನತೆಯೇ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ

ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಾಲ ಒದಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಂದಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಾಗದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಲುಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಲು ತೋರಿಸಿದ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೇ ಇತರ ವಿಧವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೀಗಿದ್ದರೂ, ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಾಲ್ವಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರುಡು ವಿಧ ವರದೇಶೀಯರು ಸುಂಕದ ಭಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕೆಲವು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವು—ದೀವದಕಡ್ಡಿ, ರಬ್ಬರ್, ಟೈರ್, ಜೋಡುಗಳು, ಸಾಬೂನು, ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಸಿಗರೇಟುಗಳು—ಇವುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹಿಂದಿನ ಯುದ್ಧದಿಂದೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದಿವೆ ಈ ಉದ್ಯಮಗಳು ಅಗಾಧ ಉಪಪತ್ತಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಇವನ್ನು ಸ್ವದೇಶೀ ಉದ್ಯಮಗಳೆನ್ನಲಾಗದು ಬಂಡವಾಳ, ಆಡಳಿತ, ಹತೋಟಿ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಎಲ್ಲವೂ ವರದೇಶೀಯರದು. ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳು, ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮವರು ಇದರಿಂದ ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೆಂದರೆ—ಈಗಿನ ತರಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೈಕೊಂಡು ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ ವರದೇಶೀಯರು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಕ್ರಮಿಸುವರೆಂಬುದು ನಾವು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಕಾರ್ಯತತ್ಪರರಾಗಲು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಬೇಕೆ ?

ವರದೇಶಿಯರು ಈ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಡಿಸಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಶದ ವಡಿಸಿವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಎರಡನೆಯ ವಿಧದ, ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ವರೇ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ನಡಸುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉದ್ಯಮಗಳು, ಅನುಭವವೂ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ಕೂಡತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿವೆ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 1851 ರಿಂದ ಬಹಳ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡಸುತ್ತಿವೆ. ಒಟ್ಟು 423 ಗಿರಣಿಗಳು ಈಗ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ನಾವು ವರದೇಶಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ಇವತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಒಟ್ಟುಯನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಆಮದುಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವು ಸ್ವದೇಶೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಈ ದಾರಿಯೊಂದರಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ತಯಾರಿಕೆಯು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 1874ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಬಳಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಈಗ ಒಟ್ಟು 13 ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದರೆ 1905ರಲ್ಲಿ ಜಂಷದ್‌ಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ತಾತಾ ಕಾರ್ಖಾನೆ. ಇದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳ ಒಟ್ಟಿನ 4, 5 ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಇದರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ಉಪಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಶುದ್ಧ ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲ. ಇಷ್ಟು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಳೆದ ಮಹಾಯುದ್ಧದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅನುಕೂಲಸ್ಥಿತಿಯೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ

ಣೆಯೂ ಕಾರಣಗಳು ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ನಿರರ್ಥನಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಣಬು, ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟು ತಯಾರಿಕೆ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಸಣಬಿನ ಗಿರಣಿಗಳು ಒಟ್ಟು 105 ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಅದರ ಸಣಬಿನ ಬೆಳೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಆಗುವುದರಿಂದ ಅದರ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಮ್ಮ ಏಕಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಳ ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಸಿಮೆಂಟಿನ ತಯಾರಿಕೆ ಈಚೆಗೆ ಬೆಳೆದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ತಯಾರಿಸಲು ಸುಕಾದಷ್ಟು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿವೆ 1932 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀಡಿದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸುಂಕದ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ವರದೇಶದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ತಯಾರಿಸಲನುಕೂಲಿಸಿದ ಈಗ ಒಟ್ಟು 175 ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿರುವುವು ದೇಶದ ಹಿತದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದರ ಯಾವರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಸಕ್ಕರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು

ಕಾಗದ, ಗಾಜು, ಸಾಬೂನು, ಮತ್ತು ಔಷಧಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಇವೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ವರದೇಶದ ಸಾಮಾನುಗಳ ವೈಪ್ರೀತಿಯ ಹೊಡೆತದೊಡನೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುವು ಈಗ ಯುದ್ಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ವರದೇಶಗಳ ಸಾಮಾನು ಬರಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ತರುಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾನವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಉರ್ಜಿತವಾಗಲು ಇದು ಸುಸಮಯ

ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾದ ನಾಲ್ಕು ನೆಯ ವಿಷಯ—ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸಗಳು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶ, ಒಂದೇ ಧ್ಯೇಯ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ವರಕೀಯ ಭುವನೇ ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದಲೇ ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಸ್ವಜಾಹೀತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ ವರದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳ ಪೈಪೋಟಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸುಂಕದ ಮೇಲಾಗಲಿ ವಿಸಿಮಯದ ಮೇಲಾಗಲಿ ನಾಣ್ಯ ಮತ್ತು ನೋಟುಗಳ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಯಾವ ಹತೋಟಿಯೂ ದೇಶೀಯಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತೇಜನ, ತೆರಿಗೆ, ಕಾನೂನು ಮುಂತಾದ ಒಳ ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶೀ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಧೋರಣೆಯನ್ನನುಸರಿಸಲು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಆದುದರಿಂದಲೇ ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಈಚೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಿರುವುವು ಹೈದರಾಬಾದು, ಬರೋಡ, ಕಾಶ್ಮೀರ, ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕೊಚ್ಚಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವಾದ ಮೈಸೂರು ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ.

೬. ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಗತಿ

ಮೈಸೂರಿನ ಉನ್ನತಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಅದರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನೂ ಮೈಸೂರು ಮಕ್ಕಳಾದ ನಾವೇ ನಾರಿದರೆ ಜಂಭದ ಮಾತನ್ನು ವವರೂ ಇರುವರು ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಜನಾಬ್ಬರಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಯುತವಾಗಿ ಪ್ರಸಂಚ ಕೈಲ್ಲ್ಯಾ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಎನ್ನಲು ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇರಲಾರದು 1939 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲಂಡನ್ ಟೈಂಸ್ ವತ್ರಿಕೆಯ ಇಂಡಿಯಾ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ, “ಇಂಡಿಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು— ಅವುಗಳ ಉಪಪತ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಕ್ಯತಗಳು” ಎಂಬ ಶಿರೋನಾಮೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ ಫ್ರಾಂಕ್ ಬರ್ಕ್ ಎಂಬವರು ಬರೆಯುತ್ತಾ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವರು. “ ಮನೋರಂಜಕವಾದ ಮೈಸೂರು ದೇಶವು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ರಚನಾವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಡೆದಿದೆ ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ತಮ್ಮ ಕಂದಾಚಾರದ ಜೀವನ ವದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುವ ಯೋಚನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಈ ಪ್ರಗತಿಸನ್ನಹಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದುವು ”

ಮೈಸೂರಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಈ ದೇಶವು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಶದಿಂದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ 1881 ರಲ್ಲಿ ವರ್ಗವಾದಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಧೋರಣೆಯ ಫಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಈ ಧೋರಣೆಯ ಕಾರ್ಯ ಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ರಚನಾವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಂಡುಬರುವುದು ಉದ್ದೇಶ

ಪೂರ್ವಕ ಧೋರಣೆಯೂ ರಚನಾವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇರುವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ತೋರುವುದು ಸ್ವಭಾವವಾದುದೇ ಅಲ್ಲವೆ ?

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಗಳೇ ಮೂಲಕಾರಣವನ್ನಜೀಕೃತವೆದೇಶದಆಡಳಿತವು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ವಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ರಂಗಾಚಾರ್ಯ ಅವರು 1881 ನೆಯ ವರ್ಷದ ವ್ರಜಾವ್ರತಿನಿಧಿಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತಾ ಈ ರೀತಿ ನುಡಿದರು “ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದವರು ಕೃಷಿಯಿಂದ ರಫ್ತು ಮಗ್ಗುಲಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹಳೆಯಕಾಲದ ನಂಬಿಕೆ ತೊಲಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಸಮಸಮನಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಹಿಸಿದಿ ದ್ದರೆ ಯಾವ ದೇಶವೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಎಡೆಗೊಡುತ್ತಿದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿತ್ಯ ಗಟ್ಟಿಳೆಯ ಕಲಸಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಬೇ ಕಾದ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂವದಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣ ವಾದ ವಿವಿಧ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವ ವಿಷಯವೂ ಅಷ್ಟೇ ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದರೂ, ಅವ ನ್ನಿಲ್ಲ ವಿಶವವಾಗಿ ಸರಾಂಬರಿಸಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು ”

ಆಗ ಘೋಷಿಸಿದ ಈ ಧೋರಣೆ ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ದಿನಾ ಸರ್ ಕೆ. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ರೈಲುರಸ್ತೆಗಳು ತಯಾ ರಾದುವು. 1899 ರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟುವು ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಬಂಡವಾಳ ವನ್ನೊದಗಿಸಿದರು

1903 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಒಡೆಯರವರು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಸ್ತುವ್ಯವರ್ಧನದ ಆರಂಭ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಿದರು 1911 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಇಕನಾಮಿಕ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಎಂಬ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನಾಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ದೇಶವೇ ಈ ರೀತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಾಮಿಯಾಯಿತು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ವಕ್ರದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಏಳಿಗೆಯ ಕುರ್ಯಗಳಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಲಾರ್ಡ್ ಮಾರ್ಲೇ ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಡಳಿತೆಯುಂಟಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು

ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ದಿನಾನರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳು ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆದುವು. ಹಿಂದಿನವರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಗತಿಯು ಮುಂದುವರಿಯಿತು ಈಗಿನ ದಿನಾನರಾದ ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಎಂ. ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ವರುಷ (1926), ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಧೋರಣೆಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಹೆಚ್ಚುಜಿಂಬಲವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿದರು ನೈವಸಾಯ, ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು— ಎಲ್ಲವೂ ದೇಶದ ಜನರ ನಿತ್ಯಜೀವನದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧನವಾಗುವಂತೆ ರಚನಾಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸು

ವುದು ಆರ್ಥಿಕದೃಷ್ಟಿಯವಾಯಿತು ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ರಚನಾವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು ಸರ್ಕಾರವೇ ಉದ್ಯಮಗಳ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೂಡುತ್ತ ನಡೆಸುವುದು, ಸರ್ಕಾರವೂ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಬೆರೆತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧಸಹಾಯವನ್ನೀಯುವುದು—ಈ ಮೂರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಏಳಿಗೆಗೆ ಗಮನಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಟಾಯಿತು. ನೂದಲನೆಯವರೆಡೂ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಂದುವು ಭರತಖಂಡದ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಅವರು 1936 ನೆಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ದಸರಾ ಅಧಿವೇಶನದ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು

“ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಾಸ್ತವ್ಯ ದೇಶಗಳ ಮಾತೇ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಜಾವರ್ಗದವರೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಹಾಕಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇ ಕಂಡುಬಾರದಂತಿ ಅವರು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನಲ್ಲಾ ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಭರತಖಂಡದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳೇ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾವರ್ಗದವರು ಭಾರಿಭಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವ ಸಾಹಸದಿಂದ ದೂರವಾಗಿರುವುದೇ ನಾಮಾನ್ಯಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳವು ಒದಗುವುದಂತೂ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು

ರಚಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ (ಸರ್ಕಾರಗಳ) ಕರ್ತವ್ಯ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗಿರುವ ನಾನಾ ಸರಕಾರಗಳೂ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕುಗಿಯೂ ಇದೆ ಭರತಖಂಡದ ವರಿಸ್ವಿತಿ ಹೀಗೆ ಅನಾಧಾರಣವಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ, ಪ್ರಜಾವರ್ಗದವರೇ ನಡೆಯಿಸಬೇಕಾದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಹಾಕಿ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಬೇಕಾದುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಇದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿಯೂ ಇದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೇಗ ಬೇಗ ಹೆಚ್ಚಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನಾ ಸರಕಾರಗಳು ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಗಳು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದು ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಳತಮಾರಿದ ತಪ್ಪಿತವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುವುದಾದರೂ ಕೂಡ, ದೇಶಾಭ್ಯುದಯ ಹಿತಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾಥಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಇಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರದವರಾದ ನಾವುಗಳು ಆ ತಪ್ಪಿತವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ”

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮಿತಿಯವರು ಅನೇಕರು ಈಚೆಗೆ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ವಾದಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕೂಡ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ

ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಉದ್ಯಮಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರುದೇಶವು ಭರತಖಂಡದ ಆದರ್ಶಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ ಕಳೆದ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದೀಚೆಗಂತೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ

ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ, ರೈಲುರಸ್ತೆಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಏರ್ಪಾಟುಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ಬಂಡವಾಳಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವೇ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಕಬ್ಬಿಣ, ಉಕ್ಕು, ಸಿಮೆಂಟು, ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ, ಸಾಬೂನು, ರೇಷ್ಮೆಬಟ್ಟೆ, ಪಿಂಗಾಣಿ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಆರಗು, ರಸ್ತೆಗೆ ಹಾಕಲು ಟಾರಿನ ತರಹ ವದಾರ್ಥ, ನೇಗಿಲು ಗಾಣ ಮುಂತಾದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮುಟ್ಟುಗಳು, ಕುರ್ಚಿ ಮೇಜು ಇತ್ಯಾದಿ ಮರದ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಔಷಧಿಗಳು ಮತ್ತು ವೈದ್ಯ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಜಾನುವಾರುಗಳ ರೋಗನಿವಾರಣ ಧೃತಿಗಳು—ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಮ್ಯತೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿವೆ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ನಿಯಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯಮಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವು—ಸಕ್ಕರೆ, ಕಾಗದ, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ರಸಾಯನ ಧೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರ, ವನಸ್ಪತಿ ಎಣ್ಣೆ, ರೇಷ್ಮೆದಾರ, ರೇಷ್ಮೆಮಡ್ಡಿ ಯಿಂದ ನೂಲು, ಕಾಫಿ ಹದಮಾಡುವುದು, ಚಕ್ಕಳ ಹದಮಾಡುವುದು, ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಆಯುಧಗಳು, ದೀವದಕಡ್ಡಿ—ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಾನುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯ ಉದ್ಯಮಗಳು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ವಿವಿಧರೀತಿಯ ಸಹಾಯಸಂವತ್ತುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವಡೆದು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವು ಹತ್ತಿಗಿರಣಿ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಲ್ಬುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಮೋಟಾರು ಬ್ಯಾಟರಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಹೆಂಚಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಟ್ಟ ಸಾಮಾನುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಗಾಜು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಕೊಳವೆಗಳ

ತಯಾರಿಕೆ—ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು.

ಈ ರೀತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮುಂಜೋಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಉತ್ತೇಜನವೂ ಜರುಗುತ್ತಿದೆ. ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ ವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪನಿಯವರು ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದ ಮೊದಲು ಅರುವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದು ಒದಗಿಸಿದ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದುಕೋಟಿ ಹದಿನೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿರುವರು ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪಿನಿಂದ ಮೂರುವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಎನ್ನತ್ತನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ಹೊಸಜೆಗಳೂ ರೈತರಲ್ಲಿ ರೂಢಿಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ ಮಾರಾಟದ ಸರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳೂ ಜಮೀನು ಅಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೂ ರೈತರಿಗೆ ಹೊಸದಾರಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿವೆ ಖುದೀಪ್ರಚಾರ, ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ, ಏವಿಧ ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಜೇನು ಮತ್ತು ಕೋಳಿ ಸಾಕುವುದು—ಇವಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತಿವೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ರಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಯಾದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಅವರೋಕಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮೂಲಧನದ ಮೇಲೆ ಸಾಕುಂಧವ್ವು ಬಡ್ಡಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೂರು ಕೇಳಿ ಬಂದಿರುವುದು ಆದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗ ತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ವೂಡಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ವಿಚಾರಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ

ರಚನಾಕ್ರಮ ಕಾಣಬರುವುದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಫಲವು ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದು ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಮೈಸೂರು ಸಾಮಾನುಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುವೆಂದೂ ವರದೇಶದ ಅದೇ ತರಹ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗಿಂತ ಸುಲಭದರದವುಗಳೆಂದೂ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ವಡೆಯುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗದ ಪ್ರತಿಫಲಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವುದು, ಆರ್ಥಿಕ ಹಿತಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಿಸುವುದು— ಎಲ್ಲವೂ ಮೈಸೂರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಫಲಗಳು ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಲೂ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದರೆ ವಿವಿಧ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ನಿರ್ವಹದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯ ಅನುಭವ ಇದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಅತಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಅಸ್ತಿ ಎನ್ನುಬಹುದು ವರಕೇಯರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವರ್ಜಿಸಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ನಾವೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪೂರ್ಣರಕ್ತಿಯನ್ನು ವಡೆಯದಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ತರುಣರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಈ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನಿತ್ಯವೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮವರೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸುಯೋಗ ಬಂದೇ ಬರುವುದು ಮೈಸೂರು ಮಕ್ಕಳು ಭರತಖಂಡದ ನಾನಾಭಾಗಗಳಿಗೆ ನಿಪುಣ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ ಹೋಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶವೂ ಒದಗುವುದು ಖಂಡಿತ ಮೈಸೂರು ಮಕ್ಕಳು ಭಾರತಮಾತೆಯ

ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ರೂಢಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಕಾಣಿಕೆ ಈ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವುದು ಯಾರಿಗೆತಾನೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ

ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಶಾಜನಕವಾದ ಸಹಾಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಹಲವಾರು ಇತರ ವಿಧಗಳಲ್ಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವು ಆದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಕಸಬಾದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೋಡಿದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮತೂಕಕ್ಕೆ ಬರಲಾರದೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದೇ ಈ ಲೇಖನದ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶ

೨. ಉಪಸಂಹಾರ

ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಈಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಇರಲಾರದು, ಉತ್ತಮವಾಗುವುದೇನೋ ಖಂಡಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸೂಚನೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಣಬರುತ್ತಿವೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೈಗೂಡಬೇಕಾದರೆ ಬಾಹ್ಯಸಾಧನಗಳನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜನರ ವ್ಯಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ರೂಪುಗೊಳಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಳು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿವ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ವೇಹದಾರ್ಥ್ಯ, ಮನೋಭಾವನೆ ಮತ್ತು ನೈತಿಕಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಈಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ

ತಕ್ಕಂತೆ ರೂಢಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಷ್ಟೇ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೂ ಕೆಲಸಗಾರರ ನಾಮಧ್ಯೆ ಚತುರತೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಸಾಧ್ಯ ಕರ್ಮ, ಹಣೆಬರಹ—ಈ ತೆರನಾದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಭಾರತೀಯರು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರೆಂದು ಪ್ರತೀತಿಯುಂಟು ಇಂದಿನ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ವ್ಯವಹಾರಸಿಷ್ಟೆ ಇಲ್ಲದ ಜನರ ನಾಡು ಬಹಳ ದುರವಸ್ಥೆಗೀಡಾಗುವುದು ವಿಜ್ಞಾನಸಾಧನಬಲದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒದಗಿರುವ ಜೀವನದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿಸಿ ವರ್ಣಶಾಲೆಯ ಸರಳಜೀವನವನ್ನನುಸರಿಸುವುದೆ? ಅಥವಾ ಆ ಸಾಧನಬಲಗಳಿಂದ ದೇಶದ ಸಂವತ್ಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಜನರ ವರಮಾನವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಸುಖಮಯವಾದ ಬಾಳಿನ ಧೈಯವನ್ನನುಸರಿಸುವುದೆ? ಮೋಟಾರುವಾಹನಗಳ ಸೌಕರ್ಯವಿರುವಾಗ ಎತ್ತಿನಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಆಶಿಸುವುದೆ? ಇದು ಸಾಧ್ಯವೆ? ವರ್ಣಶಾಲೆಯ ಸರಳಜೀವನ ಕಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಬಹುದು. ಜನಾಂಗವೂ ಆ ಧೈಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಅದು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಶಿಸಿಹೋಗುವುದು ಖಂಡಿತ ಸುಖದ ಬಾಳೆಂದರೆ ದುಂದುಗಾರಿಕೆ ಎಂದಾಗಲಿ, ಭೋಗಜೀವನವೆಂದಾಗಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಲಾಗದು ಭಾರತೀಯರು ಸುಖದ ಬಾಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಒಡತನವು ಕಟುತರವಾದುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಾಣಬರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಹೋರಾಟಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳು—ಇವೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವನೆಯ ಪರಿಣಾಮ. ಇದು ಖಂಡಿತ ಬದ

ಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾರ ಆಸಕ್ತಿ. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧೈಯ, ಇವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತ ಪ್ರತಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾದ ಆರ್ಥಿಕಯೋಜನೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ನಾಥನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ—ಎಲ್ಲವೂ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಅಂಕುರಿಸಬೇಕು ಹೆರರ ಸಹಾಯವನ್ನವೇ ಕ್ಷಿಸದೆ ಸ್ವನಾಮಾರ್ಥದಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಖಮಯವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತಯಾರಾಗಬೇಕು ಆಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಲ ತಿಳಿಯುವುದು

ಕದೆಯದಾಗಿ, ಭಾರತೀಯರು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಭಾವನೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕಾದರೂ, ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಿ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗಾದರೂ ಉಜ್ವಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕಭಾವನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವರ್ತಿ ಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ನಮ್ಮ ರಕ್ತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬೇರ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವನಾಮಾರ್ಥದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಯಿಸಬೇಕು ಇದರ ನಾಥನೆಗೆ ಸ್ವದೇಶೀ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಸರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನೂ ಕೈಕೊಂಡು ವಾಲಿಸಬೇಕಾದುದು ಅವನ ಮುಖ್ಯ ಧರ್ಮ

